

Specializētās tiesas - Vācija

De tekst op deze pagina is een automatische vertaling. De kwaliteit wordt niet gegarandeerd.

Šajā sadaļā ir sniegta informācija par specializētajām tiesām Vācijā.

Specializētās tiesas

Darba tiesas

Darba tiesas būtībā izskata darba tiesību strīdus, kas izriet no līgumattiecībām starp darba ņēmējiem un darba devējiem (individuālās darba tiesības). Tās arī risina kolektīvo līgumu strīdus, piemēram, iesaistot arodbiedrības un darba devēju asociācijas (darba koplīgumus) vai starp darba devēju un būvdarbu komiteju.

Pirmās instances tiesas ir darba tiesas (kā federālo zemju tiesas). Darba tiesas kolēģija ir palāta. Principā tā pieņem lēmumu ar profesionālu tiesnesi par priekšsēdētāju un diviem goda tiesnešiem, no kuriem viens būs darba ņēmēju darba ņēmējs, bet otrs — no darba devēju aprindām. Atsevišķus lēmumus, kas nav daļa no procesa mutiskās daļas, pieņem tiesas priekšsēdētājs bez tiesnešu piesēdēšanas.

Augstākās darba tiesas (Landesarbeitsgerichte, kas ir arī federālo zemju tiesas) ir atbildīgas par pārsūdzību un sūdzību izskatīšanu saistībā ar darba tiesas spriedumiem. Šīs tiesas ietver arī vienu profesionālo tiesnesi un divus piesēdētājus (vienu no darba ņēmēja teritorijas un otru no darba devēja teritorijas).

Pēdējā instancē federālā līmenī tiek pieņemts Federālās darba tiesas ([Bundesarbeitsgericht](#)) lēmums. Šķīrējtiesas sastāvā ir priekšsēdētājs, divi citi profesionāli tiesneši un viens goda tiesnesis no darba ņēmēju un darba devēju apgabaliem.

Administratīvās tiesas

Par administratīvo lēmumu novērtēšanu ir atbildīgas trīs dažādas tiesu iestādes: vispārējās administratīvās tiesas, sociālā un finansiālā jurisdikcija. Svarīgas vispārējās administratīvās tiesas un sociālās un finanšu tiesas ir tādas, ka tās piemēro principu, ka tiesas pienākums ir pārliecināties par sevi (Amtsermittlung). Šis oficiālās izmeklēšanas princips pamato tiesas pienākumu izmeklēt faktus ex officio (t. i., ne tikai pēc puses pieprasījuma vai pamatojoties uz pušu iesniegtajiem pierādījumiem), jo tiesas lēmumu būtiska patiesība ietekmē sabiedrības intereses.

Vispārējās administratīvās tiesas

Vispārējās administratīvajās tiesās ir trīs jurisdikcijas līmeņi (instances).

1. **Pirmā instance:** Administratīvās tiesas
2. **Otrā instance:** Atsevišķo federālo zemju augstākās administratīvās tiesas (vai administratīvās tiesas)
3. **pēdējā instance:** [Federālā administratīvā tiesa](#).

Pirmkārt, **administratīvās tiesas** principā ir kompetentas. Augstākās administratīvās tiesas ir galvenokārt apelācijas tiesas, kas izskata pirmās instances tiesu nolēmumus no juridiskā un faktiskā viedokļa. Ar ļoti nedaudziem izņēmumiem Federālā administratīvā tiesa ir apelācijas tiesa, kas izskata tikai tiesību jautājumus ("pārskatīšana").

Vispārējā administratīvā tiesu sistēma parasti ir atbildīga par strīdiem starp pilsoņiem un administrāciju par administratīvo tiesību aktu un administratīvo aktu pareizu piemērošanu. Administratīvo tiesu vietā parastās tiesas ir kompetentas, ja administrācija neīstenoja valsts varu lietā, bet rīkojās kā privāts uzņēmums. Tas attiecas uz visiem strīdiem, kas radušies saistībā ar šo darbību. Turklāt visi strīdi ir izslēgti no vispārējās administratīvās tiesu sistēmas, attiecībā uz kuru citai tiesai ir jurisdikcija saskaņā ar tiesību aktiem (piemēram, Fiskālo tiesu, Sociālo lietu tiesā vai Vispārējā tiesā).

Administratīvo tiesu tiesu palātas ir palātas, kurās parasti strādā trīs profesionāli tiesneši un divi goda tiesneši. Augstākās administratīvās tiesas Senāts parasti sastāv no trim profesionāliem tiesnešiem. Federālās administratīvās tiesas Senāts principā ir pieci profesionāli tiesneši. Administratīvajās tiesās lietas var nodot vienam tiesnesim.

Sociālās tiesas

Sociālā taisnīguma sistēma ir sadalīta tieši tāpat kā vispārējā administratīvā tiesu sistēma trīs gadījumos ar atbilstošu darba dalīšanu. Sociālās tiesas principā ir kompetentas pirmajā instancē. Apelācijas tiesas ir 14 valsts sociālās tiesas, proti, [Bundessozialgericht](#) (Federālā tiesa) ar dažiem izņēmumiem, un tā ir apelācijas tiesa.

Sociālā taisnīguma tiesas galvenokārt ir kompetentas izskatīt strīdus par sociālo nodrošinājumu (pensijas, nelaimes gadījumu, slimības un ilgtermiņa aprūpes apdrošināšana), bezdarba apdrošināšanu, darba meklētāju pamatapdrošināšanu un sociālo labklājību (jo īpaši sociālo palīdzību, pabalstus saskaņā ar Patvēruma meklētāju pabalstu likumu, konkrētus jautājumus saistībā ar invaliditātes tiesību aktiem). Palātas kā sociālo tiesu darba grupās strādā profesionāls tiesnesis un divi goda tiesneši. Senāts ir Augstākās Sociālās tiesas un Bundessozialgericht izveide, kurā ir trīs profesionāli tiesneši un divi goda tiesneši.

Finanšu tiesas

Finanšu jurisdikcijā ir pirmās instances finanšu tiesas un [Federālā Finanšu tiesa](#), kas darbojas kā apelācijas tiesa. Finanšu tiesu jurisdikcija galvenokārt attiecas uz strīdiem par valsts nodevām, nodokļiem un muitu. Fiskālās tiesas sastāvā ietilpst trīs profesionāli tiesneši un divi goda tiesneši. Federālās finanšu tiesas senāts principā sastāv no pieciem profesionālajiem tiesnešiem. Pirmās instances lietu finanšu tiesās lietu var nodot arī atsevišķam tiesnesim.

Citas specializētās tiesas

Federālā Konstitucionālā tiesa

Federālā [Konstitucionālā tiesa](#) nodrošina atbilstību pamatlikumam federālajā līmenī. Tās lēmumu pamatā ir konstitucionālais likums (Grundgesetz). Līdz šim lielākais tiesas procesu skaits Federālajā Konstitucionālajā tiesā ir konstitucionālas sūdzības. Tos iesniedz pilsoņi, kas apgalvo, ka spriedums, valdības vai tiesību akts pārkāpj viņu pamattiesības. Konstitucionālu sūdzību parasti pieņem tikai tad, ja visas citas kompetentās tiesas ir tikušas nesekmīgi apstrīdētas, tas ir, attiecībā uz pēdējās instances lēmumiem. Tikai izņēmuma gadījumos konstitucionālo sūdzību var tieši pārsūdzēt tiesību aktā.

Ir arī vairāki citi procedūru veidi. Tie jo īpaši ietver tiesību aktu konstitucionalitāti un procedūras, lai pārbaudītu, vai konstitucionālās institūcijas ir rīkojušās ārpus savas kompetences jomas. Dažiem Federālās Konstitucionālās tiesas lēmumiem var būt likuma spēks. Tiesa sastāv no divām nodaļām (Senāts), kurās katrā gadījumā ir astoņi tiesneši. Pirmās instances tiesa pieņem lēmumu palātās, kurās ir trīs tiesneši, katrs vai Senāts; vairumā gadījumu bez tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušanās.

Federālās zemes konstitucionālās tiesas (Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshöfe),

“Reģionālās konstitucionālās tiesas” ir attiecīgo federālo zemju konstitucionālās tiesas. Tās galvenokārt izšķir konstitucionālos strīdus par zemes tiesībām (Landesrecht), kas reglamentē arī to praktisko sastāvu, administratīvās procedūras un kompetences jomu.

Saites

[Federālā darba tiesa \(Bundesarbeitsgericht\)](#)

[Federālā administratīvā tiesa](#)

[Bundessozialgericht \(Federālā Sociālo lietu tiesa\)](#)

[Bundesfinanzhof](#)

[Federālā Konstitucionālā tiesa](#)

Šis ir satura mašīntulkums. Šīs lapas īpašnieks neuzņemas pilnīgi nekādu atbildību par šī mašīntulkuma kvalitāti.

Lapa atjaunināta: 16/09/2019